

ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศ
ที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

นางสาว บุณณนิดา ไสดา

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์ ภาควิชาเศรษฐศาสตร์

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2544

ISBN 974-17-0114-4

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

I 204406 | 3

1 2 พ.ย. 2546

FACTORS INFLUENCING CHOICE OF TOURIST ATTRACTIONS OF
FOREIGN NON-GROUP TOURISTS IN THAILAND

Miss Boonnanida Sodha

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Economics in Economics

Department of Economics

Faculty of Economics

Chulalongkorn University

Academic Year 2001

ISBN 974-17-0114-4

หัวข้อวิทยานิพนธ์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระ
ชาวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย

โดย

นางสาว บุณณนิตา ไสดา

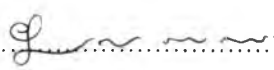
สาขาวิชา

เศรษฐศาสตร์

อาจารย์ที่ปรึกษา

รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย รัตนโกมุท

คณะเศรษฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยฉบับนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบริหารธุรกิจ

..... คณบดีคณะเศรษฐศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุทธิพันธ์ จิราธิวัฒน์)

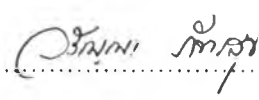
คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ นราทิพย์ ชุตินวงศ์)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร. สมชาย รัตนโกมุท)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร. จารุมา อัจกุล)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร. พิเชต เจษฎาจักร)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ วรัญญา ภัทรสุข)

บุญณนิตา ไสดา : ปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระ
ชาวต่างประเทศที่เข้ามาท่องเที่ยวในประเทศไทย. (FACTORS INFLUENCING
CHOICE OF TOURIST ATTRACTIONS OF FOREIGN NON-GROUP
TOURISTS IN THAILAND) อาจารย์ที่ปรึกษา : รศ.ดร.สมชาย รัตนโกมุท, 104 หน้า.
ISBN 974-17-0114-4.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาถึงปัจจัยที่มีอิทธิพลในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของ
นักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทย เพื่อต้องการทราบคำตอบว่านักท่องเที่ยว
ที่มีปัจจัยพื้นฐานเช่น เพศ อายุ รายได้ ฯลฯ ที่แตกต่างกันจะชอบท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวประเภทใด ใน
การศึกษาจะใช้ข้อมูลภาคตัดขวางจากแบบสอบถามนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวใน
ประเทศไทย ในเดือนพฤศจิกายน ถึงเดือนธันวาคม 2544 จำนวน 300 ราย โดยใช้เครื่องมือทางสถิติคือ
Multinomial Logit ในการวิเคราะห์ ในการศึกษาได้กำหนดแหล่งท่องเที่ยวไว้ 4 ประเภทคือ แหล่งท่องเที่ยว
ทางประวัติศาสตร์ แหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชน แหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และแหล่งท่องเที่ยวนันทนาการ

ผลการศึกษาโดยแบบจำลอง Multinomial Logit โดยอาศัยวิธี Maximum Likelihood
Estimation ในการประมาณค่า จะทำให้ทราบถึงกลุ่มเป้าหมายของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภทได้ โดย
พบว่า กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายของแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ คือ กลุ่มอาชีพผู้จัดการ-บริหาร/ผู้เชี่ยวชาญ
ชาญ-เทคนิค/ข้าราชการ-รัฐวิสาหกิจ/ทหาร กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายของแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรมชุมชน
คือ พนักงาน-ลูกจ้าง กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มครอบครัว กลุ่มสตรี กลุ่มนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคยุโรป และโอ
เชียเนีย และกลุ่มเกษียณอายุ กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายของแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ คือ กลุ่มนักท่องเที่ยว
จากภูมิภาคยุโรป และโอเชียเนีย กลุ่มเยาวชน และกลุ่มครอบครัว กลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายของ
แหล่งท่องเที่ยวนันทนาการ คือ นักท่องเที่ยวที่เดินทางเพียงลำพัง และเดินทางมากับเพื่อน กลุ่มฮันนีมูน
กลุ่มนักท่องเที่ยวจากภูมิภาคเอเชียตะวันออก กลุ่ม Business และกลุ่ม MICE(Meeting Intencive
Conference Exhibition)

ผลการศึกษาที่ได้นี้จะประโยชน์ต่อหน่วยงานภาครัฐและเอกชนในกรนำไปใช้วางนโยบาย
เพื่อกำหนดกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายของแหล่งท่องเที่ยวแต่ละประเภท เพื่อจะได้ส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยว
ให้เข้าถึงกลุ่มนักท่องเที่ยวเป้าหมายได้อย่างแท้จริง

ภาควิชา.....เศรษฐศาสตร์.....ลายมือชื่อนิติ.....บุญณนิตา ไสดา.....
สาขาวิชา.....-.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ปีการศึกษา.....2544.....ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

4385579529 : MAJOR ECONOMICS

KEY WORD: FACTOR AFFECTING CHOICE / FOREIGN TOURISTS / TOURIST ATTRACTIONS

BOONNANIDA SODHA : FACTORS INFLUENCING CHOICE OF TOURIST ATTRACTIONS OF FOREIGN NON-GROUP TOURISTS IN THAILAND.

THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.SOMCHAI RATANAKOMUT, Ph.D.,

104 pp. ISBN 974-17-0114-4.

This thesis is to study factor affecting choice of tourist attractions in order to examine how non-group foreign tourists with different primary factors such as gender, age, income, etc, would affect choosing tourist attractions in Thailand. The study was conducted by using the cross - section data from a survey consisting of 300 non-group foreign tourists who visited Thailand between November and December 2001. The statistical tool employed in this study is a multinomial logit model based on maximum likelihood estimation. Tourist attractions are categorized into 4 groups, which are Historical Sites, Local Cultural Sites, Natural Sites and Nightlife/Entertainment.

The study has shown target groups of each tourist attraction as followed: Target groups of Historical Sites are professionals, executives/managers/business, government/state enterprise officer and military person. Target groups of Local Cultural Sites are workers-employees, housewives, families, women, Europeans and Oceanians, and retirees. Target groups of Natural Sites are Europeans and Oceanians, youth, and families. Target groups of Nightlife/Entertainment are alone travelers, travelers with friends, honeymoon spouses, East Asians, businesspeople, and MICEs

The results outlined above could be helpful for both public and private sector in planning policies to promote tourist attractions to the right target.

Department Economics Student's signature..... *Boonnanida S*

Field of study - Advisor's signature..... *Somchai Ratanakomut*

Academic year 2001 Co-advisor's signature..... -

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงได้ด้วยความช่วยเหลือของ รองศาสตราจารย์ ดร.สมชาย รัตนโกมุท อาจารย์ที่ปรึกษา ซึ่งท่านได้ให้คำแนะนำ และข้อคิดเห็นต่างๆในการทำวิทยานิพนธ์มาเป็นอย่างดี ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ นราทิพย์ ชูติวงศ์ ที่ให้เกียรติเป็นประธานการสอบวิทยานิพนธ์ และตรวจแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆจนทำให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีความสมบูรณ์ ขอขอบพระคุณ อาจารย์ ดร.พิชณศ เจษฎาฉัตร ที่ให้คำปรึกษาในด้านทฤษฎี และการสร้างแบบจำลอง ขอขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ วรัญญา ภัทรสุข และ รองศาสตราจารย์ ดร.จารุมา อึ้งกุล ที่ให้กำลังใจ และแนะนำรายละเอียดเกี่ยวกับขั้นตอนการเขียนวิทยานิพนธ์อย่างละเอียด

ขอขอบคุณเพื่อนนิสิต ธานี ชัยวัฒน์, กิตติศักดิ์ มโนรัตนา, สุสัีวรรณ ยิ้มพยัคฆ์ และปวีณา แปลงประวติ ที่ได้สละเวลาให้ความช่วยเหลือในการทำวิทยานิพนธ์เสมอมา และขอขอบคุณพี่ๆ และเพื่อนๆ กองสถิติและวิจัย การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ที่ให้ข้อมูล และคำแนะนำต่างๆ

สุดท้ายนี้ขอขอบพระคุณ บิดา มารดา ซึ่งได้ให้การสนับสนุนด้านการศึกษา และเป็นกำลังใจแก่ผู้เขียนเสมอมา

บุญณนิดา

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฅ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
1.3 ขอบเขตของการวิจัย.....	7
1.4 ข้อตกลงเบื้องต้น.....	8
1.5 คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	9
บทที่ 2 แนวคิดทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
2.1 แนวคิดทฤษฎี.....	10
2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	22
3.1 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	22
3.2 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	32
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	36
4.1 สถานการณ์แหล่งท่องเที่ยวในประเทศไทย.....	36
4.1.1 แหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ.....	36
4.1.2 แหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชุมชน.....	38
4.1.3 แหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์.....	38
4.1.4 แหล่งท่องเที่ยวบนนันทนาการและบันเทิง.....	39
4.2 ลักษณะทั่วไปทางเศรษฐกิจและสังคมของนักท่องเที่ยวชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทยกับพฤติกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยว.....	40

สารบัญ(ต่อ)

หน้า

4.3 การวิเคราะห์แบบจำลองปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวต่าง ประเทศที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทย	51
4.3.1 การวิเคราะห์สมการปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางประวัติศาสตร์ เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม.....	60
4.3.2 วิเคราะห์สมการปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางวัฒนธรรมชุมชน เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม.....	61
4.3.3 วิเคราะห์สมการปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ เมื่อเทียบกับแหล่งท่องเที่ยววัฒนธรรม.....	63
4.3.4 การคำนวณค่าความน่าจะเป็นที่นักท่องเที่ยวจะเลือกแหล่งท่องเที่ยว	64
4.3.5 การวัดความแม่นยำของแบบจำลอง(Goodness of Fit)	69
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ	71
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	71
5.2 ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป	73
5.3 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย.....	74
รายการอ้างอิง	78
ภาคผนวก	82
ภาคผนวก ก. แบบสอบถามที่ใช้ในการศึกษา	83
ภาคผนวก ข. การประมาณค่าพารามิเตอร์และการทดสอบความเหมาะสมของค่าพารามิเตอร์	88
ภาคผนวก ค. การทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปร	93
ภาคผนวก ง. การประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยว.....	97
ภาคผนวก จ. สถิตินักท่องเที่ยว ปี 2543.....	102
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	104

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า	
1.1	รายได้จากการส่งออกสินค้าของไทย10อันดับแรก และรายได้รวมจากการส่งออกทั้งหมดระหว่างปี 2542-2543.....	2
1.2	ดุลการท่องเที่ยงของประเทศไทยระหว่างปี 2533-2543(ล้านบาท).....	3
4.1	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ ภูมิลำเนา	41
4.2	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ เพศ.....	41
4.3	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ อายุ	42
4.4	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ อาชีพ.....	43
4.5	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ รายได้	44
4.6	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ ระดับการศึกษา	45
4.7	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ ความสนใจ.....	45
4.8	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ ผู้ร่วมทาง	46
4.9	ความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวกับ สื่อที่ให้ข้อมูล.....	47
4.10	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับ อาชีพของนักท่องเที่ยว.....	48
4.11	ความสัมพันธ์ระหว่างรายได้กับ การศึกษาของนักท่องเที่ยว.....	49
4.12	ความสัมพันธ์ระหว่างระดับการศึกษากับ อาชีพของนักท่องเที่ยว	50
4.13	คำจำกัดความของตัวแปรต่างๆที่ใช้ในแบบจำลองพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยว	53
4.13	คำจำกัดความของตัวแปรต่างๆที่ใช้ในแบบจำลองพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยว(ต่อ)	54
4.14	การประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศ(เมื่อไม่นำตัวแปรรายได้ : Inc มาพิจารณา)	57
4.15	การประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศ(เมื่อไม่นำตัวแปรระดับการศึกษา : Edu มาพิจารณา)	58
4.16	การประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยกำหนดพฤติกรรมกรรมการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศ(เมื่อไม่นำตัวแปรอาชีพ : Occ มาพิจารณา)	59
4.17	ความน่าจะเป็นในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทย.....	68

สารบัญตาราง(ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.18	
แสดงการเปรียบเทียบผลการพยากรณ์ในแต่ละทางเลือกกับทางเลือกที่ได้จากการสำรวจ 70 ตารางภาคผนวก ค.ที่ 1 แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้และอาชีพของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทย.....	94
ตารางภาคผนวก ค.ที่ 2 แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างรายได้และการศึกษาของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทย.....	95
ตารางภาคผนวก ค.ที่ 3 แสดงการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการศึกษาและอาชีพของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศที่มาท่องเที่ยวในประเทศไทย.....	96
ตารางภาคผนวก ง.ที่ 1 การประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยกำหนดพฤติกรรมในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศ(เมื่อนำตัวแปรรายได้ : Inc มาพิจารณา)	98
ตารางภาคผนวก ง.ที่ 2 การประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยกำหนดพฤติกรรมในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศ(เมื่อนำตัวแปรระดับการศึกษา : Edu มาพิจารณา)	99
ตารางภาคผนวก ง.ที่ 3 การประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยกำหนดพฤติกรรมในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศ(เมื่อนำตัวแปรอาชีพ : Occ มาพิจารณา)	100
ตารางภาคผนวก ง.ที่ 4 การประมาณค่าแบบจำลองปัจจัยกำหนดพฤติกรรมในการเลือกแหล่งท่องเที่ยวของนักท่องเที่ยวอิสระชาวต่างประเทศ(เมื่อศึกษาอิทธิพลร่วมของตัวแปรภูมิลำเนา กับอายุ และภูมิลำเนา กับเพศ)	101
ตารางภาคผนวก จ. จำนวนนักท่องเที่ยวอิสระที่เดินทางเข้ามาท่องเที่ยวประเทศไทยในปี 2543.....	103